

Festiwal Kultury Pszczelarskiej

Słowo wstępu

Przedstawiamy Państwu katalog Festiwalu Kultury Pszczelarskiej – wydarzenia edukacyjnego, opowiadającego o niemal zapomnianej kulturze bartniczej, oraz pszczelarstwie, w sposób kompleksowy i interdyscyplinarny za pomocą obiektów pasiecznych. Wykorzystanie technik multimedialnych i interesujących form przekazu to również utrwalenie tych ważnych dla kultury ludowej zjawisk oraz ich popularyzacja.

Katalog przedstawia kilkadziesiąt najciekawszych i najbardziej reprezentatywnych obiektów pasiecznych z całego kraju. Uzupełnieniem i elementem multimedialnym – zawartym w kodach qr - będą wypowiedzi mistrzów pasiecznictwa, których tematem jest zastosowanie, funkcja i historia opisanych obiektów pasiecznych.

Archidiecezja Lubelska,
organizator Festiwalu Kultury Pszczelarskiej

Kontekst ogólny

Kultura bartnicza obejmuje wiedzę, umiejętności, praktyki i wierzenia, które związane są z chowem dzikich pszczół w żywych pniach drzew (barciach) lub ściętych pniach drzew bartnych (ulach kładowych). Przekazywana jest z pokolenia na pokolenie w oparciu o przekaz rodzinny i działalność bractw bartnych. Bartnicy zajmują się pszczołami w sposób szczególnie starają się stwarzać im warunki jak najbardziej zbliżone do tych pierwotnych, nie ingerując w ich cykl życia i nie mając na celu intensyfikacji zbiorów miodu. Taka opieka nad rojem jest odzwierciedleniem dążenia do harmonii między człowiekiem a naturą.

Bartnictwo, praktykowane od wieków, jest stale odtwarzane w oparciu o cykl pór roku. Depozytariusze kultury bartniczej wywodzą się z rodzin, które od wieków zajmowały się chowem dzikich pszczół w lasach lub ulach kładowych. W przeszłości, na terenie Polski, bartnicy funkcjonowali w oparciu o królewskie przywileje i prawo bartne zwyczajowe sięgające korzeniami XV wieku.

Bartnik uważany jest za osobę zaufania publicznego, a przypisywana mu uczciwość i poczucie sprawiedliwości budują jego autorytet. W związku z tym kultura bartnicza stanowi istotny element tożsamości całej lokalnej społeczności. Kulturowane co roku święto zbiorów miodu, zwane miodobraniami, gromadzi rodziny bartników/pszczełarzy, mieszkańców okolicznych wsi oraz coraz liczniejszych przyjeźdźnych.

Szymon Pietrasiewicz

źródło: <https://www.gov.pl/web/kultura/bartnicy-odebrali-certyfikat-unesco>

Ul kłoda/stojak poł. XIX w.

UL WYKONANY Z DREWNA TOPOLOWEGO W KSZTAŁCIE
STOJĄCEGO WYDRAŻONEGO PNIA, Z ODKRYTYM WNĘTRZEM.
CAŁOŚĆ NAKRYTA DREWNIANYM DWUSPADOWYM DASZKIEM.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/stojak XVII w.

UL ZOSTAŁ WYCIĘTY Z SOSNY BARTNEJ
Z PROSTOKĄTNYM WŁOTEM DO WEWNĄTRZ.

dowiedz się więcej

Ul czynki pocz. XX.

UL WYKONANY Z DESEK LIPOWYCH W KSZTAŁCIE PROSTOPADŁOŚCIANU,
NAKRYTEGO DWUSPADOWYM DASZKIEM, ZE ZNACZNIE WYSUNIĘTYM
OKAPEM. ŚCIANY BOCZNE UŁA OBLISTWOWANE. OD FRONTU
DOSTĘP DWOMA DRZWIAMI NA ZAWIASACH. NA SZCZYCIE DACHU
SPARÓG. WNĘTRZE CZTEROKOMOROWE Z RAMKAMI.

dowiedz się więcej

Ul kłoda rurowa XIX w.

UL WYKONANY JEST Z DREWNA LIPOWEGO W KSZTAŁCIE WYDRAŻONEGO, LEŻĄCEGO PNIA, OCIEPLONEGO SŁOMIANYM WARKOCZEM Z ZACZĄPOWANYMI SZCZYTAMI. NAKRYTY WTORNIE DWUSPADOWYM DASZKIEM ZE SŁOMY.

dowiedz się więcej

Ul kószka szalowana z nadstawkami XIX/XX w.

UL WYKONANY JEST Z DREWNA LIPOWEGO, DWUCZĘŚCIOWY. DOLNA CZĘŚĆ - KÓSZKA, NA RZUCIE OŚMIOBOKU, UJĘTA W DOLNEJ I GÓRNEJ CZĘŚCI OBEJMAMI. NA KÓSZCIE NADSTAWKA W KSZTAŁCIE LEŻĄCEGO PROSTOKĄTNIKA NAKRYTEGO DWUSPADOWYM DACHEM.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/stojak poł. XIX w.

UL WYKONANY JEST Z DREWNA SOSNOWEGO W KSZTAŁCIE STOJĄCEGO, WYDRAŻONEGO PNIA, Z PROSTOKĄTNYM, WYDŁUŻONYM WŁOTEM DO WNĘTRZA, NAKRYTY WTORNIE DWUSPADOWYM DASZKIEM.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/stojak XIX w.

UL WYKONANY Z DREWNA LIPOWEGO W KSZTAŁCIE STOJĄCEGO, WYDRAŻONEGO PNIA, UJĘTEGO W DOLNEJ I GÓRNEJ CZĘŚCI OBREZCAMI. CAŁOŚĆ NAKRYTA DWUSPADOWYM DACHEM POBITYM PAPĄ.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/leżak XIX w.

UL WYKONANY Z DREWNA LIPOWEGO, W KSZTAŁCIE LEŻĄCEGO, WYDRAŻONEGO PNIA, NAKRYTYM WTORNIE DWUSPADOWYM DASZKIEM POBITYM PAPĄ, PIERWOTNIE WNĘTRZE ZAMKNIĘTE BYŁO SZCZELNIE DRZWICZKAMI.

dowiedz się więcej

Ul kłoda rurowa XIX w.

UL WYKONANY JEST Z DREWNA LIPOWEGO W KSZTAŁCIE WYDRAŻONEGO, LEŻĄCEGO PNIA Z ZACZOPOWANYMI SZCZYTAMI, NAKRYTEGO WTORNIE DWUSPADOWYM DASZKIEM POBITYM PAPĄ, Z BOKU DWA OTWORY WLOTOWE DO WNĘTRZA.

dowiedz się więcej

Ul słowiański XIX / XX w.

UL WYKONANY JEST Z BRUSÓW SOSNOWYCH
W KSZTAŁCIE PROSTOPADŁOŚCIANU,
Z DRZWICZKAMI OD FRONTU. WEWNĄTRZ
ZACHOWAŁY SIĘ RAMKI Z PROWADNICAMI.

dowiedz się więcej

Ul słowiański XIX w.

UL WYKONANY Z DREWNA SOSNOWEGO W
KSZTAŁCIE WYDRAŻONEGO PROSTOPADŁOŚCIANU,
Z SZEROKIM OTWARTYM WŁOTEM, NAKRYTYM
DWUSPADOWYM DACHEM POBITYM PAPA,

dowiedz się więcej

Ul kłoda/rurowa XIX w.

UL WYKONANY Z DREWNA LIPOWEGO, W KSZTAŁCIE WYDRAŻONEGO, LEŻĄCEGO PNIA, Z ZACZOPOWANYMI SZCZYTAMI. NAKRYTY WTÓRNIIE DWUSPADOWYM DACHEM ZE SŁOMY.

dowiedz się więcej

Ul Ciesielskiego XIX w.

UL WYKONANY Z DREWNA LIPOWEGO, Z BRUSÓW, W KSZTAŁCIE PROSTOPADŁOŚCIANU, NAKRYTYM WTÓRNIIE DWUSPADOWYM DASZKIEM. POZBAWIONY DRZWI ZAKRYWAJĄCYCH WLOT DO WNĘTRZA.

dowiedz się więcej

Ul ramkowy XIX w.

UL WYKONANY Z DREWNA LIPOWEGO, Z JEDNEJ KŁODY, WYDRAŻONEJ WEWNĄTRZ W KSZTAŁCIE PROSTOPADŁOŚCIANU, WSPARTY NA CZTERECH NOGACH. SZCZYTY ZAŁOŻONE DRZWICZKAMI.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/rurowa XIX w.

UL WYKONANY Z DREWNA LIPOWEGO W KSZTAŁCIE WYDRAŻONEGO, LEŻĄCEGO PNIA Z ODKRYTYMI SZCZYTAMI. WTÓRNIIE ZADASZONY DWUSPADOWYM DACHEM POBITYM PAPĄ.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/stojak XIX w.

UL WYKONANY JEST Z TZW. KRĘTEJ SOSNY, W KSZTAŁCIE STOJĄCEGO, WYDRAŻONEGO PNIA. WŁÓD DO WNĘTRZA UŁA USZKODZONY W GÓRNEJ CZĘŚCI. CAŁOŚĆ NAKRYTA DWUSPADOWYM DASZKIEM WYKONANYM Z JEDNEGO KŁOCA.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/stojak ok. 1910 r.

UL WYKONANY Z DREWNA SOSNOWEGO W KSZTAŁCIE STOJĄCEGO WYDRAŻONEGO PNIA, Z WĄSKIM WŁOTEM DO WNĘTRZA.

dowiedz się więcej

Uł ramowy lata 20-te XX w.

UŁ WYKONANY JEST Z DESEK SOSNOWYCH, W KSZTAŁCIE PROSTOPADŁOŚCIANU, OSADZONY NA CZTERECH NOGACH, NAKRYTY DWUSPADOWYM DACHEM POBITYM PAPĄ, KORPUS MALOWANY NA ŻÓŁTO, NOGI I DACH NA CZERWONO. W DŁUŻSZYM BOKU DWA NIEWIELKI WLOTU DO WNĘTRZA UŁA.

dowiedz się więcej

Uł Lewickiego lata 20-te XX w.

UŁ WYKONANY JEST W KSZTAŁCIE PROSTOPADŁOŚCIANU, Z DESEK SOSNOWYCH, MALOWANYCH NA BIAŁO. OSADZONY NA CZTERECH NOGACH, ZWIEŃCZONY DWUSPADOWYM DASZKIEM POKRYTYM SŁOMĄ.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/stojak 2 poł. XIX w.

UL WYKONANY Z DREWNA SOSNOWEGO, W KSZTAŁCIE,
STOJĄCEGO, DRAŻONEGO PNIA Z ODKRYTYM WNĘTRZEM.

dowiedz się więcej

Ul snozowy XIX/X w.

UL WYKONANY Z BRUSÓW SOSNOWYCH, W KSZTAŁCIE
PROSTOPADŁOŚCIANU, NAKRYTEGO DWUSPADOWYM
DACHEM, PUSTEGO WEWNĄTRZ

dowiedz się więcej

Ul kłoda/leżak

2 poł. XIX w.

UL WYKONANY JEST Z DREWNA LIPOWEGO W KSZTAŁCIE LEŻĄCEGO, WYDRAŻONEGO PNIA, Z DŁUŻNIĄ ZAKRYTA DŁUŻYCA, POKRYTY WTORNIE DREWNIANYM ZADASZENIEM.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/stojak

2 poł. XIX w.

UL WYKONANY Z DREWNA SOSNOWEGO, W KSZTAŁCIE, STOJĄCEGO, DRAŻONEGO PNIA Z ODKRYTĄ WNIĘTRZNIĄ, Z BOKU DODATKOWE WYJŚCIE Z UŁA.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/leżak 2 poł. XIX w.

UL WYKONANY JEST Z DREWNA LIPOWEGO W KSZTAŁCIE LEŻĄCEGO, WYDRAŻONEGO PNIA, OPARTEGO NA DWÓCH BELKACH. WNIĘTRZE ZAKRYTE PROSTOKĄTNĄ DESKĄ, CAŁOŚĆ NAKRYTA WTÓRNICIE DWUSPADOWYM DASZKIEM W KSZTAŁCIE DREWNIANYCH LISTEW.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/leżak 2 poł. XIX w.

UL WYKONANY JEST Z DREWNA LIPOWEGO W KSZTAŁCIE LEŻĄCEGO, WYDRAŻONEGO PNIA, Z ODKRYTYM WNIĘTRZEM, NAKRYTY WTÓRNICIE, DWUSPADOWYM DASZKIEM.

dowiedz się więcej

Ul kłoda / leżak 2 poł. XIX w.

UL WYKONANY JEST Z DREWNA SOSNOWEGO W KSZTAŁCIE LEŻĄCEGO, WYDRAŻONEGO PNIA, Z SZEROKIM, PROSTOKĄTNYM WŁOTEM DO WNIĘTRZA, NAKRYTYM WTÓRNYM ZADASZENIEM.

dowiedz się więcej

Ul kłoda dwudzeniowa 2 poł. XIX w.

UL WYKONANY JEST Z DREWNA SOSNOWEGO W KSZTAŁCIE, WYDRAŻONEGO, LEŻĄCEGO PNIA, NAKRYTEGO DWUSPADOWYM DASZKIEM GONTOWYM. Z BOKU - ZAKRYTE DWOMA DŁUŻYCAMI WŁOTY DO WNIĘTRZA.

dowiedz się więcej

Ul Ramowy lata 20-te XX w.

UL WYKONANY JEST Z DREWNA LIPOWEGO, W KSZTAŁCIE PROSTOPADŁOŚCIANU NAKRYTEGO DWUSPADOWYM DACHEM, POKRYTYM PAPĄ. DRZWI CZKI FRONTOWE RUCHOME. ŚCIANKI BOCZNE OBLÓŻONE PRĘTAMI LESZCZYNOWYMI.

dowiedz się więcej

Ul Berlepscha pocz. XX w.

UL WYKONANY JEST Z DESEK LIPOWYCH W KSZTAŁCIE PROSTOPADŁOŚCIANU, NAKRYTEGO DWUSPADOWYM DACHEM POKRYTYM PAPĄ. OD FRONTU WĄSKI, POZIOMO USYTUOWANY OTWÓR WLOTOWY. WEWNĄTRZ RAMKI.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/stojak XIX w.

UL WYKONANY Z DREWNA CISOWEGO,
W KSZTAŁCIE STOJĄCEGO, WYDRAŻONEGO PNIA,
Z DŁUGIM, WĄSKIM WLOTEM DO WEWNĄTRZ.

dowiedz się więcej

Ul Warszawski pocz. XX w.

UL WYKONANY JEST Z DESEK SOSNOWYCH I LIPOWYCH
W KSZTAŁCIE PROSTOPADŁOŚCIANU NA CZTERECH
NOGACH, NAKRYTEGO DWUSPADOWYM DACHEM
POKRYTYM PAPĄ, ŚCIANY BOCZNE PODBITE DESKAMI.
W SZCZYCIE DRZWI CZKI NA ZAWIASACH PASOWYCH.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/stojak 2 poł. XIX w.

UL WYKONANY JEST Z DREWNA TOPOŁOWEGO,
W KSZTAŁCIE STOJĄCEGO, WYDRAŻONEGO PNIA
Z BARDZO SZEROKIM WŁOTEM DO WNETRZA,
NAKRYTY WTORNYM, DWUSPADOWYM DASZKIEM.

dowiedz się więcej

Ul kłoda/leżak 2 poł. XIX w.

UL WYKONANY Z DREWNA LIPOWEGO,
W KSZTAŁCIE LEŻĄCEGO, WYDRAŻONEGO PNIA,
Z WNĘTRZEM ZAKRYTYM SZEROKĄ KŁODĄ,

dowiedz się więcej

Dofinansowano ze środków
Ministerstwa Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
poprzez Fundusze
Promocji Kultury

Zespół Szkół Rolniczych
Centrum Kształcenia Zawodowego
w Pasieku w Lubli

partnerzy

patronaty medialne

Pasieka

kurier.lubelski.pl

niedziela 1

plus | 89.9 fm

lubelski.pl

Przedsiębiorstwo